

Justitiedepartementet
Enheten för allmän ordning och säkerhet
Stefan Jansson

103 33 Stockholm

Yttrande avseende promemorian Översyn av regelverket avseende skydd och säkerhetsskydd vid statens egendom Harpsund och Sagerska huset (Ju2013/8350/L4)

Sammanfattning

Statens fastighetsverk (SFV) ser i stort positivt på en tydligare ansvarsfördelning vad gäller skydd och säkerhetsskydd vid Harpsund och Sagerska huset.

SFV ställer sig positiv till förslaget att Säkerhetspolisen ska besluta i frågor om skyddsobjekt avseende Sagerska huset och statens egendom Harpsund.

Vad gäller frågan om säkerhetshöjande åtgärder vid fastigheterna motsätter sig SFV förslaget att Säkerhetspolisen förutom att ställa de normerande kraven även ska specificera utformningen av säkerhetsskyddet. SFV anser att Säkerhetspolisen ska sätta de normerande kraven på skyddet men överlåta till SFV att bedöma hur kraven ska omsättas till en skyddsåtgärd. Då SFV som ägare av fastigheterna har ett ansvar för att de åtgärder som vidtas på fastigheten inte medför risk för tredje man och risk för bevarandet av kulturarvet behöver SFV ingå i samrådet. SFV har också bred och bland de nämnda myndigheterna unik kunskap om hur åtgärder i fastigheten påverkar andra förhållanden i fastigheten, såsom exempelvis konstruktion, klimat, tillgänglighet m.m. Därför menar vi att Säkerhetspolisen inte endast kan samråda med Regeringskansliet i fråga om säkerhetshöjande åtgärder på fastigheten utan samråd måste i så fall även ske med SFV.

Det är positivt om detta anges i särskild lagtext.

Vidare ser SFV positivt på förslaget att SFV skulle ansvara för drift- och underhåll av fastigheterna och de tekniska och andra skyddsanordningar som förekommer vid Sagerska huset och statens egendom Harpsund.

SFV motsätter sig förslaget att fördela ansvaret för beslut om inplacering i säkerhetsklass baserat på vilken huvudsaklig arbetsuppgift personen har. SFV anser att det är olämpligt att ha den inriktningen. SFV anser att man istället bör fokusera på att identifiera vilket informationsinnehav personen i fråga har.

SFV välkomnar också ett vidareutvecklat arbetssätt som skulle kunna innebära att SFV och Säkerhetspolisen i processen för säkerhetsprövning genomför två separata säkerhetssamtal med de personer som i sitt arbete kan komma att ta del av hemliga uppgifter som rör verksamheten vid Sagerska huset och/eller egendomen Harpsund.

SFV vill i sammanhanget passa på att poängtera att i den fastighetsberedskapsjour som SFV har ingår idag två personer från Harpsunds nämnden, detta framgick inte av utredningen.

Våra i huvudsak främsta synpunkter

Avsnitt 1.1 Bevakning och tillträdesbegränsningar § 5 sista stycket

I fråga om beslut om säkerhetshöjande åtgärder på objektet måste samråd även ske med SFV i egenskap av fastighetsägare. Säkerhetshöjande åtgärder kan vara mycket byggnadspåverkande och ge konsekvenser för konstruktion, klimat, tillgänglighet med flera. Säkerhetspolisen kan sätta de normerande kraven och SFV kan specificera hur skyddet ska utformas samt ta ansvar för att utföra den tekniska lösningen så att byggnadens kulturhistoriska värde inte riskeras. Det är nödvändigt att detta anges i särskild lagtext.

Avsnitt 1.1 Beslut om placering i säkerhetsklass § 6 sista stycket

Uppdelningen av beslut angående inplacering i säkerhetsklass är i den föreslagna lagtexten inte tydlig. Att inrikta sig på huruvida personen har sin huvudsakliga arbetsuppgift som utgångspunkt i bedömandet om vilken myndighet som inplacerar i säkerhetsklass är inte optimalt. Man bör istället fokusera på vilken informationstillgång och -innehav personen ifråga har. Det finns idag personer som arbetar i huvudsak med andra objekt men i och med sin roll i myndigheten har kunskap om och tillgång till skyddsvärd information som rör Harpsund och Sagerska huset. Det finns även omvänd situation – man arbetar i huvudsak med Harpsund men har de facto inte stor insikt i säkerhetskänslig verksamhet. Därför är det missvisande att utgå från perspektivet huvudsaklig arbetsuppgift i bedömandet av vilken myndighet som ska inplacera befattningen i säkerhetsklass. För övrigt anser SFV och vill också betona att beslutet att inplacera en tjänst i säkerhetsklass ska ligga på den anställande myndigheten. Det finns dock inga hinder för att man inför sådant beslut har en rutin att samråda med Säkerhetspolisen inför bedömandet.

För att inplacering i säkerhetsklass ska vara korrekt bör man alltså i stället mellan myndigheterna samråda vad gäller inplaceringen, på så sätt kan man bilda sig en mer korrekt bild av vad personen faktiskt kommer att inneha för information och kunskap om objektet. Den anställande myndigheten får om särregleringen träder i kraft i sådana fall förse Säkerhetspolisen med denna typ av information. Detta bör i så fall särskilt anges i den nya lagtexten.

Avsnitt 5.2.1 Säkerhetsprövning

SFV ser som ett alternativ till utredarens förslag att myndigheterna skulle kunna samarbeta i fråga om säkerhetsprövningar vid tjänster som rör Sagerska huset och egendomen Harpsund och som är inplacerade i säkerhetsklass 2.

SFV anser i princip att vi som anställande myndighet ska genomföra huvudsaklig säkerhetsprövning med säkerhetssamtal för dessa tjänster men som extra vidtagande åtgärd ser vi positivt på införandet av en rutin som innebär att Säkerhetspolisen genomför ytterligare ett samtal med personen i fråga då Säkerhetspolisen kan fördjupa säkerhetsprövningen ytterligare.

I fråga om säkerhetsprövning för befattningar i säkerhetsklass 2 ser SFV att ansvaret för säkerhetsprövningen bör ligga på den myndighet som också genomför inplacering i säkerhetsklass. Skulle det i och med att en ny särreglering tas fram resultera i att Säkerhetspolisen gör inplaceringen i säkerhetsklass så bör även säkerhetsprövningen genomföras av Säkerhetspolisen. Här vill vi poängtera att det i så fall även ska gälla de uppföljande samtalen under anställningens gång.

Införs en ny särreglering kring denna fråga så är det nödvändigt att fördelningen av ansvaret för att besluta om inplacering i säkerhetsklass tydligt anges i särskild lagtext.

Avsnitt 1.1 Säkerhetsskyddsavtal § 7

I fråga om tecknande av säkerhetsskyddsavtal ställer sig SFV positiv till förslaget att upphandlande myndighet har samrådsskyldighet med Säkerhetspolisen för att bedöma behovet av nivå på säkerhetsskyddet inför tecknandet av säkerhetsskyddsavtal gällande arbeten vid Sagerska huset och statens egendom Harpsund.

Avsnitt 6.1 Problemställning, övervägande och förslag, Förslagsrutan, första stycket
SFV ställer sig bakom utredningens förslag att SFV ska ansvara för drift och underhåll av statens egendom Harpsund och Sagerska huset. Det är positivt att detta även omfattar drift och underhåll av larm och andra säkerhetsanordningar.

Avsnitt 6.1.4 Upphandlingar m.m. avseende säkerhetshöjande åtgärder, tredje stycket

SFV ställer sig positiv till utredarens förslag att kostnader för standardhöjande eller hyresgästs specifika åtgärder inte övervältras på hyresgästen genom höjd hyra, utan övervältringen sker genom direkt debitering från SFV:s sida.

Avsnitt 6.1.4 Upphandlingar m.m. avseende säkerhetshöjande åtgärder, sidan 30, första stycket

SFV ställer sig positiv till förslaget att Säkerhetspolisens uppdrag blir att analysera behovet av tillträdesbegränsande åtgärder. Men SFV motsätter sig förslaget att Säkerhetspolisen även ska specificera skyddsåtgärderna. Istället bör Säkerhetspolisen uppdra åt SFV att specificera hur skyddet ska utformas samt genomföra upphandling av varor och tjänster som medför att Säkerhetspolisens krav uppnås.

Avsnitt 9 Ekonomiska konsekvenser

SFV ställer sig positiv till förslaget att Säkerhetspolisen ska tillföras medel genom ökade anslag som motsvarar de kostnader som det nya ansvaret ger upphov till i och med utredarens förslag. SFV vill dock poängtera att det då är viktigt att man inte blickar bakåt i tid för att bedöma anslagets storlek. Historiska säkerhetskostnader är inte rättvisande på det faktiska behovet av säkerhetshöjande åtgärder som föreligger.

Detta ärende har beslutats av Björn Anderson, *tf generaldirektör*, i närvaro av Peter Wallin, *förvaltningsområdeschef*, Malin Hurtig, *fastighetsförvaltare av egendomen Harpsund och Sagerska huset* samt Beatrice Fossmo, *säkerhetsskyddschef*, den senare föredragande. I handläggningen har också Tomas Gustavsson, *tf chefsjurist*, deltagit.

Björn Anderson
tf generaldirektör